

L' OLOTÍ.

SETMANARI DEFENSOR DELS INTERESSOS DE LA COMARCA Y PORTAVEU DEL
CENTRE CATALANISTA.

Avis.

Totas las personas de fora, que fa temps reben lo setmanari y no han satisfet encara sa suscripció, sels hi suplica envien son import en sellos de 15 céntims ó bé designin una persona en Olot encarregada de pagar la suscripció, del contrari sels retirará desde avuy l' envío de «L' OLOTÍ».

NOSTRES EDIFICIS PUBLICHS.

Hospici.

L' Hospici d' Olot va ser construït ab l' idea de recullirhi y mantenirhi los pobres de la comarca, gran part del bisbat d' Vich y Abadiat de Ripoll. La idea va naixer en Olot, y segurament devia existir un gran motiu, perquè 's fés una cosa tan important.

Devia ser 'l motiu que existeix encara y que existirà sempre mentres 'l mon serà mon, ó mentres existirà Olot y los pobles de tota l' encontrada.

Aqueixa obra va ser portada á cap, ab una prouitud extraordinaria, per una junta, composta de personas d' aquesta vila, que 's posá baix la direcció del immortal Bisbe de Gerona D. Tomás de Lorenzana.

Ja anavan ben acompanyats los Olotins al costat d' aquell Bisbe, que quan s' hi posava, en surtia colcom de serio. Fou nomenat president de la junta, que va comensar per encarregar lo plano al célebre arquitecte de Madrit, en Ventura Rodriguez, primer membre de la primera academia de S. Fernando que va ser creada en 1752 per Fernando sisé. La celebritat d' aqueix arquitecte, la gran influencia que va tenir en la seva época, per lo nou camí, que va

donar á la arquitectura y per las grans obras que va projectar á Madrid y altres parts d' Espanya, és un altre prova de la importancia y de la formalitat ab que Olot anava á empèndrer la obra grandiosa de caritat y de sentiment humanitari.

Va comensarse en 1778 y en 1784 ja estava en disposició de ser convertit en Hospici, pero no bastaren los recursos de que la junta de Olot disposava, fou necessari que 'l Bisbe Lorenzana, donés d' la seva propia butxaca innumerables fondos, y encare 's va deixar sens terminar lo tercer pis, y la gran escala del pati, que s' havia de anomenar de las donas, que está per comensar, per causas que 's veurán, fentse una escala interina en aquell costat.

Ja estava l' edifici com qui diu acabat, faltava moblarlo y comensar de recullir los pobres y desgraciats de Olot y de las comarcas citadas, pero per portar eixa empresa á cap, encare era necessari un altre esfors del Bisbe y de la junta de Olot, se necessitavan los fondos pera mantenir l' Hospici, que era qüestió d' un altre capital important.

A n' aqueix fi; acudí lo Ilm. Lorenzana al Bisbe d' Vich, y al Abadiat de Ripoll, demanantlos que commutessen algunas pias almoynas d' aquellas comarcas, en benefici del Hospici de Olot, tota vegada que 's tractava de recullir los infelissos d' aquellas contradas en dit Hospici. Aixó no 's va poguer lograr en l' espay de curt temps, las negociacions s' anavan fent, quant mort lo Bisbe Lorenzana esclatá la guerra del any noranta dos, contra 'ls francesos.

Com Catalunya no va pas may á la cúa, quan se tracta de defensar la patria, va ser precis habilitar l' Hospici pera las necessitats de la guerra, y velshi aqui, ja frustat per primera vegada lo plan humanitari de la junta de Olot y del Bisbe Lorenzana.

Fa cent anys que l' Hospici d' Olot se va construhir per l' objecte que hem indicat, objecte noble que honra als pobles catalans de bona rassa, y fa cent anys que no 's realisa 'l pensament de la junta y del immortal Lorenzana, siguent aixís, que tanta necessitat hi ha ara pera ferho, com hi havia cent anys enderrera y tal vegada encare mes perque existeixen mes desgraciats que en aquell temps.

Sería molt llarch y enfadós l' explicar l' historia de aqueix edifici durant cent anys, lo que hi ha passat, lo que s' hi ha fet, l' in-

mença quantitat que s'hi ha gastat, sempre sense consultar lo plan primitiu sempre sense tò ni só, are tapant aquí, are destapant allà, are foradant parets, are fent projectes, que serían interminables si n' esplicavam tant sols una mitat.

Si l' edifici no ha caigut, si no s' ha arruïnat, es perque las obras del Bisbe Lorenzana no cauhen, ni al cap de cent anys, per mes que estiguin abandonadas y entregadas á mans que no las comprenen.

Durant aquestos cent anys s' ha passat en aquesta vila per la decadencia mes espantosa, y encare hi estem passant y tal vegada tardarém un poch á surtirne; fa cent anys que Olot era la primera població de la provincia contava ab 18 mil habitants y en l' últim cens d' població fet en 76 ó 78 aqueixa xifra ba baixar fins á set mil. Are torna pujar mol poch á poch. Donchs are donem aquets antecedents, pera luego explicar en lo article proxim las aplicacions y conseqüencias que 's podrían deduhir y aplicar tota vegada que sembla que hi ha senyals de que Olot ressucita y que renaix y torna pòndrer part en la vida dels pobles y del verdader progrés.

(Seguirá.)

SESSIÓ GENERAL EXTRAORDINARIA DEL CENTRE CATALANISTA.

Lo diumenge passat á las 5 de la tarde tingué lloch la sessió anunciada oportunament per lo Centre Catalanista, en la que se tractava de donar compte dels treballs fets per dita societat desde sa fundació y de proposar los que 's cregués oportú portar á cap durant lo any 1890. Adornat sencillament lo saló ab varis pendons que concorregueren al *meeting* del Códich Civil que fou l' origen de la creació del Centre y ab una escullida concurrencia, obrí lo Sr. President la sessió y comensá lo Sr. Secretari la lectura de una extensa y ben pensada memoria que no extractém per desitjar publicarla íntegra á continuació ó en altre número á fi de que pugui ser coneguda per los socis que no assistiren al acte.

Luego prengué la paraula lo Sr. Saderra, y ab convinents rahons recomená la necessitat de la reconstituició de nostres gremis baix sa histórica base, á fi de contrarrestar los efectes del centra-

lisme per medi de la forsa produhida per la coesió de moltas personas que defensen sos propis y llegitims interessos.

Lo Sr. Esquena s' alsá per ampliar ab datos concrets lo que sobre lo camp de Experimentacions Agrícolas se consigna en la memoria del Sr. Secretari, y demostrá ademés la necessitat que té 'l país d' un Banch Agrícola, sobre tot per atendre á las perentorias necessitats del honrat masover que en molts cassos se veu precisat á mal vendrer sos productos ó recórrer á la usura.

Lo Sr. Bassols y Prim proposá que si 'l Centre acordava obrir un Certamen per la época de nostra festa major la Verge del Tura, 8 de Setembre, així com també la erecció d' un monument á la memoria de nostre distingit compatrici en Fontanella, com á individuo que es del Ajuntament creya poder adelantar l' idea de que lo cos Municipal veuría ab gust y secundaria ab lo major zel y decisió semblants pensaments.

Ab marcadas mostrás de aprobació y entussiasme foren acullidas las tres anteriors ideas, so es, la referent al Banch Agrícola, la del Cortamen y la del Monument á Fontanella sobre tot la última per la relació que té ab nostre ressurrecció patriótica y per ser ja idea acariciada de molt temps en nostra vila y despertada novament quant l' origen de creació de aquest Centre, per olotius entussias-tas y admiradors d' aquesta gloria de la nostra terra.

Prengueren ademés la paraula altres senyors entre 'ls que recordém los Srs. Reixach, Bolós (Ramón), Torrent, Sala y Gibert, al objecte de millorar y aumentar la societat á qual efecte se acordá que la Junta directiva resolga lo que millor li sembli pera conseguir lo que se desitja.

Acte seguit prengué nota lo Sr. Secretari: de aquestas tres proposicions y prenent la paraula lo Sr. President feu notar que lo criteri que informava á la Junta directiva era lo de donar pochos passos, pero segurs y ben pensats sens tenirne de ferne may cap en-nera, per lo tant lo que de moment més convenia era afiansar bé los pochos donats y estudiar ab detenció los que se anés á plantejar á fi de sortir sempre airosos de quants s' emprenguessen en nom de la societat, donantli de aquest modo crédito y respectabilitat que engrandint cada día lo número de socis y de medis podrian ser també mes grans las empresas que poguessim acometrers ab éxit segur. Després de dir que quedavan presas en consideració las tres propo-

sicions per ser estudiadas, recomenà la conveniència de augmentar lo número de socis y de suscriptors al setmanari y donant ab breus paraulas las gra cias als concurrents aixecà la sessió, ab visibles mostres de aprobació y entusiasme per part de tots los concurrents que, unànimes. proclamaren la necessitat de avivar de aquesta manera nostres decandidas forsas civils y socials.

OBSERVACIONS ATMOSFÈRICAS.—VEGETACIÓ.

JANER DE 1890.

Temperatura.—Aquest primer mes del nou any que havem comensat s' ha desdit de ser lo mes fret y péssim com acostuma, y sinó los datos que se han pres ho dirán: Lo termómetro ha oscilat de -1 (baix de zero) á $+ 15^{\circ}$ (Sobre de zero). En 12 días la temperatura al matí ha esset superior á $+5^{\circ}$, y sols en 10 días hi ha gut gelada.

Atmosfera.—Lo barómetro ha variat entre 729 y 744 milímetros sigüent de notar que á 730 milímetros hi correspon la gran pluja del primers días y lo fort vent de los darrers.

Lo cel com de molt temps se ha presentat seré;—20 días s' han observats seréns, 8 de núvols y á mitjas los demás.

La pluja si be doná un estruendo en los días 1, 2, 3, 4, ploüent de llevant, no s' ha repetit ni senyalat en tots lo demás del mes.

En lo passat mes tots los Vents que 'ns bufan hi han prés la seva part; lo S. E. (llevant) en los días 1, 2, 3, 4; lo S. O. (ponent) en los días 12, 13, 21, 22, 23, 24 y 25 y en los demás días han atissat lo N. (tramontana) en los días 29, 30 y 31 que bufá ab una fúria poch acostumada en eixa comarca.

Vegetació.—Se notá ja, la creixent de las yemas ó botóns foliicos y florals que han de portar la nova vida que espera la vegetació.

Lo desmay (*Salix babilénica*) comensa ja á verdejar. S' han vist las flors del *Galán-Heus nivalis*, de la *Potentilla verna*, dels *Helliborus* y de alguna *Verónica* y *Viola*.

Los sembrats retornats del fret del passat Desembre presentan una cara joyosa.

Varietats.

La producció de la plata augmenta d' any en any en proporcions considerables. En lo període de 1851 á 1855, los diferents païssos productors d' aquell metall no donavan mes que 886,000 kilògrams per any. Desde aquesta época se descobriren minas riquíssimas en Arisona, Utah, Nevada, Montana, Idaho y Colorado, es á dir en los districtes dels Estats Units situats en las vertents de las Montanyas rocosas. Així, aquella nació que en 1855 figurava en lloch molt secundari com á país productor de plata, en l' any 1887 ja n' obtingué 1.283,000 kilògrams.

L' augment de la producció argentífera no ha sigut sols en los Estats Units. Méxich ha passat en poch temps de 466,000 kilògrams á 700,000 per any Perú, Bolivia y Xile, de 220,000 kilos han arribat darrerament á una producció anual de 500,000. Per fi Alemanya ha augmentat considerablement sa producció de plata, tant la que ha extret de sos minerals com la que ha obtingut de minerals duts allí d' altres païssos. En suma, actualment se conceptúa que la extracció anual del preciós metall, no baixa de tres milions y mitj de kilògrams.

—Llegim en un periódich anglés lo següent curiós succehit.

«John Wisgerper y William Gumbert, alemanys residents á Londres, han sigut acusats eu lo Tribunal de policia del Tàmessis d' haver tallat las orelles á dos gossos guardians. Los acusats han declarat que {realment ells han sigut quins han tallat las orelles als gossos y que no ho han fet ab estisoras seguint la costum de son país. Lo jefe de policia, mister Lus Hington, digué: que tal operació podia ésser necessaria en Alemanya, perque allí 'ls gossos tenen que barallarse ab animals frértechs, pero que en Inglaterra no podia admetrers per esser innecessari tal acte de crueltat, y que per lo tan fallava condempnant respectivament á John y William al pago de la multa de 20 y 40 shillings (25 y 15 pesetas) respectivament »

FOLK-LORE.

Una de las manifestacions del moviment regionalista, y per cert, que si no es de las mes trascendentals, té de tots modos, una bastant regular importancia, es aquest afany per recullir, tot quant se forma de llegendas, tradicions, refráns, preocupacions vulgars y fins supersticions, demostra la vida popular, lo modo de pensar del poble, sas creencias y sentiments, reflexo lo mes clar possible de lo que podriám anomenar ànima del poble. Lo

«Folk-Lore», no es en sí, una institució regionalista, puig si 's concebis una nació perfectament uniformada, se podrian també concebir en ellas, societats d' aquesta mena: no obstant, en realitat ho es, perquè com que nacions uniformes, no n' hi ha, al menos en la vella Europa, los que 's dedican á recullir aquellas manifestacions de la vida popular, han hagut de trovar, per forsa, diferencias mes ó menos grans, en las diversas regions d' una mateixa nació, y donarlashi la verdadera importancia, comprendent aixis, la rahó de ser del regionalisme.

Al extranger se dona á las societats de «Folk-Lore», molta major importancia, que á Espanya, y molt especialment, en las comarcas castellanas: y á Paris mateix, en la gran capital de Fransa, la nació mes centralisada y uniformada d' Europa, en la població mes cosmopolita de la terra en la ciutat que pretén dirigir la marxa de la civilització, n' hi ha una d' aquestas societats ab lo títol de «Ma mère l' Oie», á la que perteneixen personalitats tan conegudas en lo mon de la ciencia, com l' euskarófil Juliá Vinson, l' antropólech Martillet, Mr. Sebillot, lo príncep Roland Bonaparte, lo compte de Puy-Maigre y una pila d' altres francesos y extrangers que encara que 's trobin en la gran metròpoli, no s' olvidan per complet de las cosas de la seva terra.

La eminent escriptora gallega, senyora Pardo de Bazan, en un de sos llibres, dona compta de un dinar d' aquella Societat folk-lorista, al que va assistir. Declara dita senyora, que 'l moviment regionalista y localista 's manifesta avuy enérgicament en tota Europa y després de recordar que ella es la fundadora del «Folk-Lore» gallego, la tercera de las societats d' aquesta classe fundada á Espanya, compta que la societat parisenca «Mamère l' Oie», celebra cada mes un dinar, pera donar ocasió á que 's reuneixen amigablement tots los socis y que trobantse ella occidentalment á Paris, enterats los socis de sas aficions folk-lóricas, la convidaren á aquell dinar, al que no tingué inconvenient en assistirhi.

Després de dinar, al arribar á las postres, heus aquí lo que contá la senyora Pardo de Bazan: —«A Fransa es costum antiga, cantar en essent als postres; y aquesta costum no la perdonan los folk-loristas. No val tenir la veu bona ni dolenta: ni hi ha possibilitat de disculparse ab que no se sab afinar, ó no 's té oïdo, ó no 's tenen coneixements de solfeig, ó no s' está d' humor, ni ab totes aquestas excusas juntas: sols se pot eximir del cant apelant com jo, á recitar una poesía, que té de ser popular y en dialecte. Cantaren donchs, ó recitaren per torn, las cincuenta folk-loristas que estavan en lo dinar. cada un las cansons ó baladas del seu pais. Un japonés,

que semblava una figura de terra cuyta, nos contà no se quina historieta amorosa en sa llengua, com pot suposarse, ab lo que dit está, que 'ns quedarem *in albis*, y que ell pogué molt bé, dirnos mil desvergonyiments, encara que no ho crech, puig ab ses ullets oblicuos, y son capet de carbasso, semblava molt bona persona y demostrava estar molt confós, com dominantse vergonya. Un baix bretó, no sols contà una preciosa llegenda, sino que balla la célebre dansa popular, «Los esclops de la Reyna Agna.» Un inglés nos oferí un cant bardièch del país de Galles.

Un normant entonà alegres cansonetas que semblavan fer olor de pomas en flor y de sidra fresca. Per fi, un negre d' Haiti nos feu sentir una uana ó cant de bressol que á tots nos agradà molt per sa innocenta gracia criolla. Los madrilenys deuen segurament trovar tot aixó tonto y ridicul. No se 'ls hi ocurrerà may á ells fer una cosa semblant. Al enterarse de que en lo mon hi han societats de Fòlk-Lore, per lo llibre de la senyora Pardo Bazán, deurán dir que 'ls sabís, son capassos de totes las extravagancias..... Quant ni tant sols han sapigut conservar en sa atractiva puresa la poesia popular de las diferentas comarcas que parlan lo castellà, deixantla barrejar-se, corrompers en lo flamenguisme, que la malmet, feuli perde son perfum, son sabor popular que tant extremadament agradable la fan fins pera 'ls que no som castellans!

De *La Reïnaxensa*.

Noticias generals.

Per conducte autorisat pedem dir als que desitjan saber l' estat dels ferrós del pont de la Carretera de Santa Coloma que la Marítima Terrestre, Societat encarregada de sa construcció ha rebut oficialment la orde de procedir á comensar los treballs, qual requisit esperava dita societat per comensarlos. Segons tenim entés, lo diputat per aquest districte Sr. Marqués de Aguilar está decidit á no deixar sa continua é influent gestió sobre tan important assumpto.

La Comissió d' agricultura del Centre, composta de D. Joseph Esquena, Sr. Marqués de vallgornera y D. Ramón Quintana, en sessió del dia 7 acordá nombrar individus de la mateixa, als socis Srs. D. Joaquim Vayreda, D. Joaquim Casabó D. Joaquim Vergés, D. Ramón Bolós D. Ramón descals, D. Sebastiá Torrent, D. Joseph

Saderra D. Miquel Pasqual, D. Pere Carrera, D. Lluís Sayol y Don Joan Reixach.

Dita Comissió deu reunir-se avuy á las 5 de la tarde en lo local de la Societat, per comensar los travalls de instalació del *Camp de experiments* que degut á la munificencia del Ilm. Ajúntament té aprop del pont de Sant Roch.

No duptem que atenent la competencia, activitat y probat patriotisme de la Comissió, pendrán gran impuls las obras de conreu y plantacions ja que estem á la temporada apropiat.

Diuvenje últim com diguérem, tingué lloch la sessió inaugural de la « Associació Catalanista » de Reus.

Una inmensa gentada, entre la que hi havia moltes senyoras y senyoretas, omplia de gom á gom la gran sala d' actes de la « Associació », quina estava luxosament adornada.

L' acte comensá ab la lectura del discurs inaugural, degut á la ploma del Vispresident entrant, D. Antoni Pasqual y Cugat en lo que desenrotllá 'l tema. « Necessitat del conreu de las llengüas regionals, y especialment la catalana ».

Diuhen de Málaga.

« Diga lo que vulga 'l govern pera disculpar sos desgavells, los mals de la agricultura s' agravan mes que may.

Lo malestar es tan gran, sas conseqüencias se deixan sentir de tal manera que moltes families venhen ab inquietut creixent que s' acosta 'l día de quedar reduhidas á la miseria.

Fincas rústicas que en la provincia de Málaga costaren 20,000 duros fá 18 anys, s' están venent are per menos de 7,000; hisendas que costaren 30,000 rals se venen per 5,000.

Aquesta desproporció tan gran, explica la elocuencia aterradora dels fets, ab que anem de mal en pitjor.

Y no suestriheixen solsament en Málaga aquestas cosas, sino que 'l mal es general; montres se creuha de brassos lo govern.»

Degut á la correcta ploma del R. P. Antón Perpinyá, escolapi, resident en lo col·legi d' aquesta vila, acaba de publicarse ab lo títol de *El Camaguey* una interessant obra descriptiva dels viatjes portats á cap per son autor, en la gran y hermosa Antilla Espanyola, en la

que á més de la narració dels fets curiosos propis de un viatge en aquelles apartadas regions hi campeija una brillant poesia describint sas covas y sas montanyas y tota la naturalesa exuberant d' aquells paissos. Además está il·lustrada ab preciosos grabats de reputats artistas.

Aquesta interessant obra está de venda en las llibrerias de Joan Bonet y Joseph Antiga.

Legislación.

En el *Boletín Oficial del día 31 Enero último*.—Se anuncia la provisión de una Escribanía vacante en el Juzgado de primera instancia de Gerona.

Boletín del día 3 de Febrero.—Inserta la Convocatoria de la Excm. Diputación provincial para el día 11 y siguientes con indicación de los asuntos que en ella deben tratarse.

Idem. correspondiente al día 5.—Publica el Reglamento de la orden militar de María Cristina (de nueva creación).—Se anuncia la vacante en la facultad de Ciencias de la Universidad de Barcelona de una plaza de Ayudante con destino á las cátedras de Química inorgánica y Química orgánica, dotada con el sueldo de 1250 pesetas anuales.

Ninguna disposición de interés general se contiene en la *Gaceta del 30 de Enero último*.

En la del día 31 se inserta el Índice de los Reales Decretos, Proyectos de Ley, Reglamentos, Reales órdenes y demás disposiciones publicadas durante dicho mes.

Gaceta de 1.º de Febrero.—Publicase en ella el Reglamento de la orden militar de María Cristina.

En la del día 2—nada se contiene de interés general.

Idem del día 3.—Publica la Relación de las Reales órdenes de de los meses de Diciembre y Enero últimos referentes al personal de la Administración de Justicia.—Inserta la vacante de una Escribanía en el Juzgado de Gerona.

En la del día 4—se publica el Reglamento de Abogados del Estado de Ultramar.

Finalmente la del 5 no contiene disposiciones de interés general.

EXTRACTO

DE LA SESIÓN DEL ILMO. AYUNTAMIENTO 5 FEBRERO DE 1890.

A las cinco de la tarde de dicho día se celebró la sesión ordinaria presidida por el Sr. Alcalde Constitucional D. Mariano Bassols.

Sin discusión y por unanimidad quedó aprobada el acta de la sesión anterior que leyó el Secretario de la Ilma. Corporación municipal

En virtud del parecer de la Comisión de Fomento se aprobó el plano de las obras que D. Agustín Aubert trata de realizar en la fachada de la casa núm. 53 de la calle de San Cristóbal.

Se acordó luego que la referida Comisión examine los planos de los edificios que D. Juan Güytó y D. Gaspar Salgueda proyectan emplazar respectivamente en las calles de Sta. Pau y San Ferreol.

A propuesta de varios Sres. Concejales se acordó hacer alguna reparación en el salón de sesiones de las Casas Consistoriales.

Aprobáronse luego varias cuentas pendientes de pago.

Y finalmente dióse cuenta de un recurso presentado por D. Ramón Pujol acordándose quedase sobre la mesa para su examen y consiguiente resolución.

Secció religiosa.

Avuy Diumenge 9 de Sexagésima. Sta. Apolonia vg. y mr. — (I. P.)

Dilluns 10. Sta. Escolástica vg. y St. Guillém ermita y cf.

Dimars 11. Los sants 7 sirvents de María fundrs. y St. Jonás monjo.

Dimecres 12. Sta. Eulària vg. y mr. y St. Modest mr.

Dijous 13. Sta. Catarina de Rizzis vg.

Divendres 14. S. Valenti prébere y mr. y lo beato Joan Baptista de la Concepció fundador.

Dissapte 15. St. Faustino prébere y St. Jovita diaca, gemans mrs.

QUARANTA HORAS. — Avuy conclouhen en la iglesia de Nostra Sra. del Carme; demà passarán en la Parroquial. — La exposició de S. D. M. comensa á las 5 y mitja,

NOVENA AL SAGRADO CORAZÓN DE JESÚS.

Empezará hoy (domingo) á las 6 y media de la tarde en la iglesia Parroquial de San Esteban.

El canto será acompañado con harmonium ó instrumentación de cuerda; y los sermones están á cargo del fervoroso y elocuente orador sagrado Reverendo Dr. D. José Alabern, Pbro.

CHARADA.

Una lletra es ma *primera*
 Y també nom d' animal;
 Dos ab *prima* es nota bruta
 Com la *tersa* es musical.
 La *quarta* n' es una dulce
 Que per veurer serveix molt;
 Y ab orgull lo *tot* ostenta.
 L' honrat catalá-panyol.
 J. B.

Solució á la xarada del número anterior:

LLI-BE-RA-TA.

OLOT: Imprenta de JOAN BONET:—1890.

Apoplegia, Parálisis, Feridura.

El remedio primitivo, verdadero de tan terrible enfermedad siempre se ha vendido á DIEZ PESETAS FRASCO en la Farmacia del DR. CASSELLAS Y PONSATI.—BESALÚ.—Prov. de Gerona.

PERFORADORA.

En la imprenta de este periódico se hacen impresos *perforados* de toda clase y á precios muy económicos.

Las sociedades ó particulares que necesitan recibos, facturas, talonarios, etc., etc., **TALADRADOS** serán servidos con esmero prontitud y economía.